

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Έγγραφο συνόδου

10.11.2004

B6-0162/2004

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

προκειμένου να περατωθεί η συζήτηση σχετικά με τις δηλώσεις του Συμβουλίου και της Επιτροπής

σύμφωνα με το άρθρο 103, παράγραφος 2, του Κανονισμού

του Jan Marinus Wiersma

εξ ονόματος της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων

σχετικά με την στρατιωτική επιχείρηση «ALTHEA» της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την στρατιωτική επιχείρηση «ALTHEA» της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την κοινή δράση 2004/570/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου της 12ης Ιουλίου 2004 σχετικά με τη στρατιωτική επιχείρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη¹,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 10ης Απριλίου 2002 σχετικά με την ευρωπαϊκή πολιτική ασφάλειας και άμυνας (ΕΠΑΑ) και τις σχέσεις ΕΕ-NATO²,
 - έχοντας υπόψη τα ψηφίσματά του σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (κύριες πτυχές και βασικές επιλογές), και ιδίως τα ψηφίσματα της 26ης Σεπτεμβρίου 2002³ και 23ης Οκτωβρίου 2003⁴,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 13ης Μαρτίου 2003 σχετικά με την επιχείρηση της ΕΠΑΑ στην Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας⁵,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 10ης Απριλίου 2003 σχετικά με τη νέα ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική ασφάλειας και άμυνας⁶,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 103, παράγραφος 2 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπό σημείωση την κοινή δράση του Συμβουλίου της 12ης Ιουλίου 2004 και την ανακοίνωση από την Ευρωπαϊκή Ένωση μιας αποστολής της ΕΠΑΑ με την κωδική ονομασία «Althea» στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, η οποία θα είναι η πρώτη στρατιωτική αποστολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μεγαλύτερη κλίμακα, με περίπου 7.000 στρατιωτικό προσωπικό σε σύγκριση με τις μικρότερες προηγούμενες αποστολές «Concordia» (περίπου 350 άτομα στρατιωτικό προσωπικό) στην ΠΓΔΜ -Μακεδονία και «Artemis»(περίπου 1.400 άτομα στρατιωτικό προσωπικό) στο Κονγκό,
- B. πιστεύοντας ότι οποιαδήποτε επιχείρηση της ΕΕ μπορεί να καταφύγει στη χρήση βίας πέρα από τις λειτουργίες της υφιστάμενης αποστολής αστυνόμευσης της ΕΕ στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη πρέπει να επιδιώκει ευρεία συναίνεση της κοινής γνώμης και να ικανοποιεί τα ανώτερα δυνατά πρότυπα δημοκρατικής νομιμότητας,
- Γ. υπενθυμίζοντας την απόφαση αριθ. 1551 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων

¹ ΕΕ L 252 της 28.07.2004, σελ. 10.

² ΕΕ C 127E της 29.05.2003, σελ. 579.

³ ΕΕ C 273E της 14.11.2003, σελ. 295.

⁴ ΕΕ C 82 E της 1.4.2004, σελ. 599.

⁵ ΕΕ C 61 E της 10.03.2004, σελ. 379.

⁶ ΕΕ C 64 E της 12.03.2004, σελ. 599.

Εθνών (εγκρίθηκε στις 9 Ιουλίου 2004), η οποία υπενθυμίζει στα μέρη ότι έχουν δεσμευθεί να συνεργάζονται πλήρως με το Διεθνές Δικαστήριο για την Πρώην Γιουγκοσλαβία έτσι ώστε να παραδώσουν για δίκη όλα τα πρόσωπα εναντίον των οποίων έχει απαγγελθεί κατηγορία από το Δικαστήριο,

- Δ. επισημαίνοντας την υποστήριξη του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών προς την αποστολή αυτή¹, η οποία θα αναλάβει την πλειονότητα των καθηκόντων που εκτελεί η επιχείρηση της Δύναμης Σταθεροποίησης (SFOR) του Βορειοατλαντικού Συμφώνου (NATO) από τα τέλη του 2004,
- Ε. επισημαίνοντας ότι το κοινό κόστος της επιχείρησης εκτιμάται σε 71,7 εκατ. ευρώ και ότι πρόκειται να καταλογιστεί απευθείας στα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 28, παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ τη διαχείρισή του θα έχει ο «ATHENA», ο μηχανισμός που συγκροτήθηκε με την απόφαση 2004/197/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου της 23ης Φεβρουαρίου 2004²,
- ΣΤ. επισημαίνοντας ότι η κατάσταση από πλευράς ασφαλείας στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη έχει βελτιωθεί σημαντικά από το τέλος του πολέμου το 1995, αλλά ότι εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες απειλές στην ασφάλεια στη χώρα, οι οποίες απαιτούν προσοχή, ιδίως εκείνες που πηγάζουν από το οργανωμένο έγκλημα και τη διαφθορά, τη διεθνή τρομοκρατία, τις πολιτικές ταραχές και τις εθνοτικές εντάσεις,
- Ζ. επισημαίνοντας ότι το σημερινό εύθραυστο θεσμικό πλαίσιο που δημιουργήθηκε από τις συμφωνίες του Dayton του 1995 δεν επιτρέπει στο κράτος της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά και επιτυχημένα τις προαναφερθείσες απειλές,
- Η. επισημαίνοντας επιπλέον ότι εκατοντάδες χιλιάδες προσφυγές δεν έχουν μπορέσει να επιστρέψουν και ότι ένας από τους λόγους γ' αυτό είναι ότι μεγάλα τμήματα του εδάφους έχουν υπονομευθεί με νάρκες, τόσο νάρκες κατά προσωπικού όσο και εναντίον οχημάτων, με αποτέλεσμα να είναι εξαιρετικά ανασφαλής· προσθέτοντας ότι η εκκαθάριση των ναρκών αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την οικονομική ανάπτυξη και τη σταθερότητα, ιδίως όσον αφορά τον τουρισμό και τη γεωργία,
- Θ. συνιστώντας ένθερμα να συναφθεί ειρηνευτική συμφωνία μεταξύ της Βοσνίας και των γειτονικών χωρών που να αναθεωρεί τις συμφωνίες του Dayton και να δημιουργεί αμοιβαία εμπιστοσύνη πέρα από τις επίσημες συνθήκες διμερούς συνεργασίας πριν από την έναρξη των διαπραγματεύσεων για την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση· επισημαίνοντας ότι οι ειρηνευτικές συμφωνίες μπορούν να προετοιμασθούν από διεθνή διάσκεψη στην οποία θα συμμετέχουν όλες οι χώρες της περιοχής, κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο ΟΗΕ και οι Ηνωμένες Πολιτείες,
- Ι. αναγνωρίζοντας ότι η υπό νατοϊκή διοίκηση Δύναμη Σταθεροποίησης (SFOR) διαδραμάτισε ζωτικό ρόλο για τη διατήρηση της ειρήνης και της ασφάλειας στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, βοηθώντας να εξασφαλισθεί μακροπρόθεσμη σταθερότητα και αποτρέποντας μια ανανεωμένη έκρηξη βίας,

¹ Απόφαση 1551 (2004) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών που εγκρίθηκε στις 9 Ιουλίου 2004.

² ΕΕ L 63 της 28.2.2004, σελ. 68.

- ΙΑ. επισημαίνοντας ότι το ΝΑΤΟ πρόκειται να διατηρήσει στρατηγείο στο Σεράγεβο με στρατιωτικό και μη στρατιωτικό προσωπικό δύναμης περίπου 250 ατόμων, πρωταρχικός ρόλος του οποίου θα είναι να συνεχιστεί ο διάλογος του ΝΑΤΟ με τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη για μεταρρυθμίσεις στον αμυντικό τομέα, πρόκειται δε να έχει κοινές ευθύνες με την Ευρωπαϊκή Ένωση για αντιτρομοκρατικές δραστηριότητες και για όλα τα ζητήματα που αφορούν την αναζήτηση προσώπων εναντίον των οποίων έχει απαγγελθεί κατηγορία για εγκλήματα πολέμου· υπογραμμίζει ότι η σύλληψη και προσαγωγή στη δικαιοσύνη προσώπων εναντίον των οποίων έχει απαγγελθεί κατηγορία για τα εγκλήματα πολέμου αποτελεί δοκιμασία της αξιοπιστίας της διεθνούς κοινότητας, του ΝΑΤΟ, και σε τελευταία ανάλυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και προϋπόθεση για περαιτέρω συμφιλίωση,
- ΙΒ. τονίζοντας ότι η σταθεροποίηση της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης έχει τεράστια σημασία για τη σταθερότητα ολόκληρης της περιοχής και ότι η ενίσχυση των θεσμών της θα μπορούσε να συνεισφέρει αποφασιστικά στην επίλυση των εκκρεμών ζητημάτων θεσμικής συγκρότησης και κρατικής ιδιότητας σε γειτονικές χώρες,
1. χαιρετίζει τη νέα συντονισμένη και συνεκτική προσέγγιση της ΕΕ απέναντι στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, η οποία περιλαμβάνει μια συνολική στρατηγική για τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη¹, μια νέα εντολή για τον ειδικό εκπρόσωπο της ΕΕ², τις μη στρατιωτικές πτυχές όπως τη Διαδικασία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης (ΔΣΣ) και τα προγράμματα κοινοτικής βοήθειας για την ανοικοδόμηση, την ανάπτυξη και τη σταθεροποίηση (CARDS), την αστυνομική αποστολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης³, καθώς και την επικείμενη στρατιωτική δύναμη σταθεροποίησης «Althea»·
 2. αποδοκιμάζει για μια ακόμη φορά τη μη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τα όρια που θέτει η Συνθήκη στο δικαίωμα διαβούλευσης του Κοινοβουλίου, καθώς και την περιορισμένη πληροφόρηση·
 3. εκφράζει τη λύπη του για την απόφαση να χρηματοδοτηθεί αυτή η επιχείρηση με συνεισφορές εκτός του συνήθους προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
 4. πιστεύει ότι η επιχείρηση «Althea» πρέπει να ενισχύσει τη συνολική προσέγγιση της ΕΕ απέναντι στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη και να υποστηρίξει την πρόοδο της χώρας αυτής προς μια τελική ένταξη στην ΕΕ· χαιρετίζει επίσης τις δηλώσεις σύμφωνα με τις οποίες η δράση αυτή έχει σκοπό να ενισχύσει τις τοπικές δυνατότητες αστυνόμευσης και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, με σταδιακή μεταβίβαση της ευθύνης για την ασφάλεια στις τοπικές αρχές·
 5. υποστηρίζει την «Διαδικασία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης» στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, η οποία συνιστά κεφαλαιώδες πλαίσιο δράσης για την πορεία της χώρας αυτής προς την Ευρωπαϊκή Ένωση· χαιρετίζει τη νέα εντολή του ειδικού εκπροσώπου της

¹ Η συνολική στρατηγική για τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη εκτέθηκε συνοπτικά στο Συμβούλιο Εξωτερικών Σχέσεων της 14ης Ιουλίου 2004 και εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 17-18 Ιουλίου 2004. Συμβούλιο της ΕΕ, 10099/04, Βρυξέλλες, 15 Ιουλίου 2004.

² Κοινή δράση 2004/569/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, 12 Ιουλίου 2004: ΕΕ L 252 της 28 Ιουλίου 2004, σελ. 7 έως 9.

³ Κοινή δράση του Συμβουλίου 2002/210/ΚΕΠΠΑ της 11ης Μαρτίου 2002: ΕΕ L 70 της 13.3.2002, σελ. 1.

ΕΕ, Λόρδου Ashdown, για υλοποίηση του συνολικού πακέτου στήριξης για τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, αλλά υπενθυμίζει για μια ακόμη φορά ότι η Βοσνία και Ερζεγοβίνη πρέπει να στηριχθεί κατά κύριο λόγο στις δικές της δυνάμεις·

6. χαιρετίζει την απόφαση της ΕΕ να καταφύγει στη χρήση πόρων και δυνατοτήτων του ΝΑΤΟ για την αποστολή «Althea» επιβεβαιώνοντας έτσι της συνεργασία μεταξύ των δύο οργανισμών και εφαρμόζοντας τη συμφωνία του Δεκεμβρίου 2002 σχετικά με την πρόσβαση της ΕΕ στις δυνατότητες σχεδιασμού και διοίκησης του ΝΑΤΟ («Βερολίνο Συν»);
7. τάσσεται υπέρ της στενότερης δυνατής συνεργασίας μεταξύ της δύναμης σταθεροποίησης της ΕΕ στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη και των δυνάμεων του ΝΑΤΟ που εναπομένουν στη χώρα αυτή, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί σαφής οριοθέτηση των ρόλων και των ευθυνών ανάμεσα στους δύο οργανισμούς·
8. χαιρετίζει τη διατήρηση παρουσίας του ΝΑΤΟ στη Βοσνία και ξεχωριστού στρατηγείου του ΝΑΤΟ στο Σεράγεβο στο πλαίσιο του προγράμματος εταιρικής σχέσης για την ειρήνη του ΝΑΤΟ, αλλά επιμένει ότι πέρα από τη μεταβίβαση της ειρηνευτικής αποστολής, στην Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει επίσης να μεταβιβασθεί η ευθύνη για αντιτρομοκρατικές επιχειρήσεις, καθώς και για τη σύλληψη εγκληματιών πολέμου·
9. συνιστά στον ειδικό εκπρόσωπο της ΕΕ όχι μόνο να συντονιστεί στενά με τον διοικητή των δυνάμεων της ΕΕ αλλά και να καλέσει εκπροσώπους του ΝΑΤΟ στην ομάδα συντονισμού του ειδικού εκπροσώπου έτσι ώστε να εξασφαλισθεί ο συντονισμός και η συνοχή σε ολόκληρο το φάσμα των δραστηριοτήτων της ΕΕ στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη·
10. χαιρετίζει την πρόθεση τρίτων χωρών να συμμετέχουν στη στρατιωτική επιχείρηση της ΕΕ·
11. θεωρεί ότι η επιχείρηση αυτή πρέπει να εδραιώσει περαιτέρω τη συλλογική ικανότητα για σχεδιασμό και διαχείριση ευρωπαϊκών στρατιωτικών επιχειρήσεων σε επίπεδο ΕΕ στην προοπτική της ανάπτυξης του πολιτικο-στρατιωτικού πυρήνα σχεδιασμού της ΕΕ· χαιρετίζει την πρόθεση για σύνδεση της στρατιωτικής δράσης με άλλες πτυχές του ρόλου της ΕΕ στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, συμπεριλαμβανομένης της αστυνόμευσης, της ανάπτυξης και της κατάρτισης·
12. ζητεί η αποστολή Althea να δεσμευθεί να τηρεί την κοινοτική και διεθνή νομοθεσία περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
13. θεωρεί σημαντικό η δύναμη της ΕΕ να συμπεριλαμβάνει μια στιβαρή μονάδα τύπου χωροφυλακής (την ολοκληρωμένη μονάδα αστυνόμευσης) η οποία θα εκτελεί τα καθήκοντα εκείνα για τα οποία δεν έχουν γενικά εκπαιδευθεί οι στρατιωτικές δυνάμεις και που δεν μπορούν να εκτελούν οι συνήθεις αστυνομικές δυνάμεις, ιδίως δεδομένου ότι η αστυνομική αποστολή της ΕΕ έχει μη εκτελεστική εντολή βάσει της οποίας μπορεί απλώς να παρέχει συμβουλές και να παρακολουθεί τις εξελίξεις· υπογραμμίζει στο πλαίσιο αυτό τη σημασία της επιτάχυνσης των προσπαθειών για δημιουργία μιας τοπικής, πολυεθνικής αστυνομικής δύναμης που θα απολαμβάνει την εμπιστοσύνη όλων των κοινοτήτων της χώρας·

14. ζητεί επιμόνως από τις στρατιωτικές και αστυνομικές δυνάμεις της ΕΕ καθώς και από τις πολιτικές αρχές στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη να συνεργαστούν στενά στην ενεργητική αναζήτηση εγκληματιών πολέμου και στην καταπολέμηση της κάθε είδους τρομοκρατίας·
15. συνιστά στη δύναμη της ΕΕ να συνεχίσει την πρόσφατη πρακτική της SFOR και να αναπτύσσει ένα δίκτυο μικρών στρατιωτικών ομάδων οι οποίες θα ζουν ανάμεσα στον πληθυσμό σε «εστίες φιλοξενίας», έτσι ώστε να διατηρηθεί η επίγνωσή τους για την κατάσταση και η αποτρεπτική της παρουσία παρά τη μείωση του ύψους των στρατευμάτων, από 12.000 σε 7.000 τον Ιούνιο του 2004·
16. υπογραμμίζει τη σημασία σαφών ευθυνών στην αλυσίδα μεταβίβασης διαταγών μεταξύ του διοικητή της δύναμης της ΕΕ στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη και του διοικητή επιχειρήσεων της ΕΕ ο οποίος έχει τη θέση του Αναπληρωτή Ανώτατου Συμμαχικού Διοικητή Ευρώπης (DSACEUR) στο Ανώτατο Αρχηγείο Συμμαχικών Δυνάμεων Ευρώπης (SHAPE)· χαιρετίζει το γεγονός ότι στο Περιφερειακό Στρατηγείο του ΝΑΤΟ στη Νάπολη της Ιταλίας θα δημιουργηθεί ένα Στοιχείο Διοίκησης της ΕΕ·
17. ζητεί ενόψει των περισσότερο ολοκληρωμένων και συντονισμένων πολιτικο-στρατιωτικών πτυχών της επιχείρησης «Althea» να τηρείται ενήμερο από τον ειδικό εκπρόσωπο της ΕΕ και επίσης να ενημερώνεται σε τακτά διαστήματα από τον πρόεδρο της Πολιτικής Επιτροπής και Πολιτικής Ασφάλειας (PSC), η οποία ασκεί την πολιτική και στρατηγική διεύθυνση της στρατιωτικής επιχείρησης της ΕΕ·
18. προκειμένου να προληφθούν καταστάσεις όπως εκείνες στο Κοσσυφοπέδιο τον Μάρτιο του 2004, η επιτροπή ζητεί πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζεται να λειτουργεί η διαδικασία λήψης αποφάσεων μεταξύ των διαφόρων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε περιπτώσεις απροσδόκητης έκρηξης βίας· καλεί το Συμβούλιο να προσφέρει συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με την "επιχειρησιακή δυναμικότητα" και τους "κανόνες ανάληψης καθηκόντων" της αποστολής ALTHEA·
19. ελπίζει ότι η συγκρότηση ενός πυρήνα πολιτικο-στρατιωτικού σχεδιασμού της ΕΕ θα αποτελέσει σημαντικό βήμα προόδου στην παροχή αναλύσεων και επεξεργασία διδαγμάτων από την επιχείρηση «Althea», με στόχο η ΕΕ να γίνει αποτελεσματικότερος παράγοντας διαχείρισης πολιτικο-στρατιωτικών κρίσεων·
20. ζητεί συντονισμό των υπηρεσιών πληροφοριών και συνιστά να υλοποιηθεί ένας συγκεκριμένος μηχανισμός, μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ΝΑΤΟ, των Ηνωμένων Πολιτειών και άλλων παραγόντων που εμπλέκονται στην περιοχή, σχετικά με την πιθανότητα παρουσίασης εθνοτικών εντάσεων·
21. καλεί το Συμβούλιο να ορίσει και να αναβαθμίσει τον ρόλο της αποστολής παρακολούθησης της ΕΕ στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, προκειμένου ο ρόλος αυτός να γίνει κατάλληλος και να ενσωματωθεί αυτή η μη στρατιωτική συνιστώσα στην αποστολή ALTHEA·
22. χαιρετίζει το γεγονός ότι θα πραγματοποιηθεί επανεξέταση της επιχείρησης μετά από έξη μήνες και καλεί τον ειδικό εκπρόσωπο της ΕΕ και τον πρόεδρο της PSC να προβούν σε δήλωση προς το Κοινοβούλιο σχετικά με αυτή την επισκόπηση·

23. καλεί τη Διάσκεψη των Προέδρων του να εξουσιοδοτήσει την αρμόδια επιτροπή του να αποστείλει εξεταστική επιτροπή στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη προκειμένου να αξιολογηθεί η πρόοδος·
24. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή και τα κοινοβούλια των κρατών μελών, και τρίτων χωρών, καθώς και στα κοινοβούλια και τις κυβερνήσεις της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης.